

Variacions sobre el PIRMI

GEMMA CALVET | Actualitzada el 16/08/2011 00:00

Enmig de les contínues sotragades dels mercats financers, la incertesa vers el futur electoral espanyol i la permanent influència de la crisi econòmica en els nostres entorns, aquesta taca d'oli que s'estén de manera silenciosa, apareix en escena estival el debat sobre la renda mínima d'inserció. Un tema menor ocupant titulars de diaris. Una realitat oculta de la nostra societat com l'exclusió social posada en fotografies i en històries de vides concretes. Aquest agost, la notícia és que milers de persones no han rebut una transferència bancària de la qual depèn la seva supervivència.

Segurament molta gent no coneixia fins ara l'existència d'aquesta ajuda sociolaboral per als més exclosos, que inclou 25.700 prestacions i afecta unes 60.000 persones. Tampoc els partits polítics ho havien escollit com a eina electoral partidista. La seva posada en marxa a Catalunya va ser aprovada pel Govern de Jordi Pujol l'any 1997, en compliment d'una resolució de lluita contra la pobresa del Parlament Europeu a l'any 1988. Es una renda d'ajuda solidària concebuda per a les persones més excloses socialment, que no tenen possibilitat de trobar un camí de subsistència i que, a través d'aquesta ajuda, han d'accedir a altres programes d'inserció laboral. Aquest segon esglaió és el que no ha funcionat, per això l'ajuda s'ha allargat en el temps i la demanda s'estén.

La primera reflexió que cal fer és si aquesta revisió de criteris que es pretén impulsar des del Govern ha estat compatible amb el principi d'oportunitat. La segona és si, en la legítima labor d'impulsar revisions en el seu funcionament, la reforma no es podria haver dotat de més elements de consens i legitimació entre administracions i sectors, sense necessitat de crear un desgavell administratiu com el d'ara. Alguns dels arguments que es donen per justificar la reforma han de ser contestats. D'altres, aprofundits.

D'entrada toca reconèixer que entorn d'aquesta ajuda, i d'algunes situacions d'ajudes socials existents, la manca de control en la continuïtat de l'ajuda i la insuficiència de recursos en la xarxa del sistema de serveis socials a Catalunya han propiciat algunes situacions irregulars. Aquest element no hauria de ser, però, l'argument que justifiqui una reforma de fet que no valori els costos socials i els riscos inherents a fer un gir massa brusc en les polítiques socials que acompanyen la renda mínima d'inserció a Catalunya. La cohesió social, el risc de criminalitat i l'increment de situacions dramàtiques de supervivència són realitats que són a la cantonada. I més en un context de crisi en què el mercat laboral està expulsant dia a dia persones amb voluntat de treballar sense cap opció per fer-ho. El model d'accés a l'ocupació és el que realment està fracassant.

Efectivament, el gran problema d'aquesta ajuda, concebuda com a provisional, ha estat la seva cronificació en el temps. L'acompanyament de programes socials i d'integració laboral que permetin superar l'emergència amb el pas del temps no ha estat suficient.

Ara bé, la causa d'això no pot ser imputada als destinataris de l'ajuda. És una realitat que les polítiques i els programes socials solvents han estat considerats marginals. Ha faltat qualitat i voluntat, i això ha fet que en molts casos els serveis municipals es vegin desbordats i les entitats, col·lapsades.

Cal acceptar que algunes coses s'han fet malament. Aquesta deficiència pot ser afrontada des d'un treball tècnic, progressiu i planificat que pugui actualitzar dades com el domicili, els ingressos reals i les noves situacions. El marc legal ja ho preveu i existeixen instruments que no s'han utilitzat. L'article 8 de la llei del 1997 estableix que el comitè de seguiment de la renda mínima d'inserció ha de formular propostes de revisió i valoració continuada.

El nou Govern diu que els ciutadans receptors també tenen deures. Això no és nou, sinó que és llei. La llei de serveis socials a Catalunya elaborada per l'anterior Govern estableix els drets i els deures dels usuaris, entre els quals hi ha el de complir els acords relacionats amb la prestació. També el de comunicar els canvis que es produeixin en la seva situació personal i familiar que puguin afectar les prestacions sol·licitades o rebudes. Ara bé, la llei també estableix a l'article 5: "El sistema de serveis socials ha de garantir la continuïtat en el temps de les prestacions establertes per llei i per reglament i n'ha de millorar la gestió i la qualitat, sense que es produeixi una reducció o supressió injustificada de qualsevol dels serveis que integren el sistema".

Els canvis no haurien de començar entre els més fràgils, ni tampoc escudar-se en el combat contra el frau per eludir altres nivells d'actuació potser menys ràpids,

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

però més respectuosos amb la justícia social.

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

Quan desnonen una política

Mireia Manzano: "Em fa por l'engany. Que juguin amb els nostres sentiments i ens manipulin"

Calldetenes, manifestos i samaritans